

Összelelkezett a préri a delibábos Hortobággal...

A "CANADIAN HOME JOURNAL" IS KÖVETI AZ AMERIKAI MAGAZINOK PÉLDÁJÁT — HORTOBÁGY CSIKÓSÉLETÉRE VAGYIK A TÖRTÉNÉT SZÉPES HŐSNŐJE — DIVATOS LETT A MAGYAR VIRTUS A NAGY FOLYÓIRATOKBAN

Megírjuk, hogy a "Saturday Evening Post" február 10-iki számában magyarul történetet közöl, melyre érdemes felhívni angol ismerőseink figyelmét. Most megtezték az amerikai hetilap magyarbarátságát a torontói Maclean nyomda kiadásában megjelenő "Canadian Home Journal". Az ugyazólván minden egyes jobb kanadai házban ott található 80 oldalas folyóirat 10-ik oldalán hortobágyi magyar csikósok nyargalnak egy kanadai lány után s a kép alatti cím mindjárt elárulja, hogy a magyaros vendégszeret eredményeként egymásra talál két szerelmes kanadai lélek.

Persze — mint majdnem minden külföldi által írt történetben — rengeteg kitélt meg kell mosolyognunk. Így lesz a csikós élet után epedő lányból "czikó" s a Halászbástyából a németes Fisher "Bastei" az angol "Bastion" helyett, a cimbalomból pedig "zimbalom". Ugyancsak nevetésre a szerepeltetett magánok megemlékezése is — ami Seymour Ball rajzoló ábrázolásában is mulatságosabb kifejezésre jut; itt ugyanis "Papalstván" — a gróf! — lakaj-mel-

lyényt, bő gatyát, sőt szerb himnuszú gyolcs-ínget hord. A szövegéből viszont megtudjuk, hogy a gatyá tulajdonképpen grófi ünneplő, a Hortobágyon pedig vadkanok szaladgálnak... A jellegzetes baklövések tehát ebben a "happy-end story"-ban sem maradhatnak el, de ugyan miként is érthetne meg bennünket jobban Charles Layng, a szövegíró?

A fontos azonban az egész történetben az, hogy egyszerű magyarokkal, hortobágyi csikókkal, népünk nemes jellemvonásaival ismerteti meg a kanadai olvasóközönséget. Maga az a tény, hogy egymást meg nem értő kanadaiakat sportszerű magyargondolkodás, hamisítatlan hazai vendéglátás, mintaszerű magyar intézmények (Szent Gellért szálló) és — last but not least — a világ legjobb bora: a tokaji hoz össze egymással — megérik azt a tíz centet, amibe a "Canadian Home Journal" márciusi száma kerül. Végre egy magazin az őslakosság gondolkodását annyira visszatükrözteti Torontóból, mely a magyarokról mint emberekről s nem mint a kanadai rend megbontóiról írt!

Disznóólba zárták az oláhok a magyar választókat

A román képviselő választás bukaresti parlamenti vitája alkalmával tizenhat erdélyi megye választási eredményeit támadták meg az ellenzéki pártok. Iblethen György a Magyar Párt nevben emelt szót a parlamentben, el're bocsátva, hogy a rengeteg súlyos esetből csak a kirívókat sorolja fel pontos adat szerűséggel. A Székelyföldön, Csik megyében a szavazó igazolványok kiosztásával dolgoztak tervszerűen. A közlegi jegyzőként jelentékeny számú igazolványokat tartottak maguknál, amelyek természetesen megbontóiról osztottak ki. A székelyektől eszedték a választási igazolvá-

nyokat és azokkal oláhok szavaztak. A magyar községek választóit a karhatalom szétverte, másutt nem engedték át a koradon. Temes megye legtöbb községében csendőrkordon akadályozta meg a magyar választókat abban, hogy szavazati jogukkal élhessenek. A választók igazolványait a csendőrség erőszakkal elvette. Kapussy György magyar pártelnököt és Baksa János nevű szülőfaluját bántalmazták: a magyar bizalmiakat elváltatták az urnáktól. Szatmár megyében kilenc népes magyar község szavazóit járványok ürügye alatt csendőri-

MOHÁCS FELÉ

Irta: Jászay-Horváth Elemér

Nyáregi napfény szelid tüze, enyhe melege áradt el az Erdős-Kárpátok bozontos feje fölött. Egyes fák lombja már sárgáspirosra bággyadt, tarkabarká szinfolakokat freccsente a hegyoldali szakadalon zórdjébe. A torzonborsz gerincén túl kopaszon emelt égnek hősipkák bubjút az öreg Sztój, a Verhovina vén vajdája.

A vereckei hágó gácsországi lejtőjén hosszan elnyúlt csapat vándorok fölfele, mint valami beteg kigyó. Szinte vonatogott az lilegő, csörtető kapaszkodásban. Lehettek pár ezren, összevíssza.

A kigyózó menet élén hősírhó gas, urias ruházatu ember jött, lóháton lögve. De kicsoda ló volt az az kicsoda ember! Urán isten...

A ló nagyszontu litván méné lehetett valaha, most már jóformán csak a bőre, meg a csontváza. Fák szőre tenyérenyi helyeken kikopott, ahogy a csontok belülről kiködtek. A bordái, mint rozsdás aroncok, tartották össze kehes tetemet: a lapockájára tarisznyát lehetett volna akasztani, persze csak üreset, mert tell ugyan egy sem akadt az egész hadban. A nagyobb kapaszkodóknál alighanem a lovassa is segített neki, hosszú lábival.

Harcincévesforma, szőke, eszontos szálv volt az a lovas. Ruhája előkelő szabásu, finom puhtó; de ut pora lepte, bozót tépte, sok fárólalom gyűrte, kopptatta. Csak ősi rezes kardja, kőves kardbőjtője, meztelencsa, boglári süvegforjója mutatta, hogy nem közönséges ágyból származott.

Koriatovics Tódor herceg volt ez, Koriat fia, Gedimán unokája... Nemrég még Podólia búsza hercege, most ágróslakad-

bujdosó. Nyomában földönfutó, hűsége rusznák hada.

Többnyire gyalogszerrel találtak a jó rusznákok, alig 20-30-nak volt még bogosszörű elcsigázott gebéje. Csikókócs fejük földnek kökkadt, mint a lábuk öregujját nézetgetnék, mely kíváncsian kandikált ki vedlett bocsorukból. Horpaszkatú üregerre marta az éhség moha farkasa. Ehenkorász, nyomorúságos népség volt bíz' ez.

A talpasok után néhány ökröszekér következett. Lengőszakállu Vazul-rendi barátok vézettek. Egyik szekéren a ropantestű, vénséges vén rendfőnök. A többi szekéren egyházi lakosok, pár kép, meg könyv. A maradék bazilíták megmaradt kincsei.

A menetet meztelencsa, rosaktag asszonyok, félcupér gyermekek rajzárta be. Mentek, mentek Magyarország felé, mint a tétett, szelhatott fölleg.

A hágó gerincére érve, megállott Tódor herceg. Hajlott teste kinygtesedett, fölmagasult a nyeregben. Bággyadt szemé föl-villámolt. Ökőbeszorult súlyos jobbját égnek emelve, megrengette Podólia irányában, ahol most unokabátyja, a litván Vitold bitorokodik. Aki őt megaláztta, tömlöche vetette.

Eros melléből komor hörgés szakadt ki: — Visszamegyünk! Megfizetünk! És vele együtt ezer meg ezer rongyos rusznák fordult arcal északkeletnek. Ők is megérintették a hűsége hangjukat: — Visszamegyünk! Megfizetünk!

Hangjuk fölverte a Verhovina csöndjét, messze szállt a halgató erdők fölött és elhalta gácsországi lapályon. Szörnyü kurjantás volt az!

Azán visszaroskadtat önmagukba és lassan megindultak lefelé. Most már a Laborca mutat-

ta az utat, mely mint valami ezüstös hasu nagy hal, evickélve igyekezett előre a mohos sziklák között. A számuizott herceg és hatatlan hada elszorult szívvel követték.

Hajh, mi lesz velük itt, árva néppel, vadon idegenben? Haragos híri magyarok ösmeretlen földjén? Befogadják-e, megtürik-e őket Zsigmond király büszke emberei? Jaj, szászor jakkeserves utja a bujdosónak!

Öreg este lett, mire a zordon hegyek fenyegető falai széjjelvártak és megtáruult előttiik a széles, zöldlegelős munkácsí völgy. Ott letanyázták, táborút ütöttek. Tódor herceg négy jobb öltözötű lovasát beküldötte előre Munkácsra, hogy jötték jelent sék. Pihenőre hajtották fáradt fejüket és aludtak, álmodtak távol szép Podóliáról.

Reggelre kelve, ahogy az utporát lemossák a Latorca hűs vizében, a ködbenuszó munkácsí hegyek fölül kényes-fényes lovascsapatot láttak közeledni. Láttukra akkorát dobbant Tódor szive, hogy majd kiszakajtott mellén az avított posztó. Maga is lóra ült, elejők ment.

Kis, köpcös, zömök vitéz vetézté a lovasokat, drága prémes selyemben-bársonyban. A herceg elé érve, leszóított lováról, meghajolt, kissé, amennyire termete engedte és hársány dikócska fogott: — Illusztrissime princeps Theodorus!

És ékes, cikornyás latinságlal köszöntötte fölséges ura, Zsigmond király nevében a bujdosó fejedelmet. Aztán, tört polyalék nyelven, a maga nevében is barátságosan, böcsületűdoan üdvözölte. Koriatovics herceg értette is, meg nem is a körmönfont orációt. Hanem mikor az lócsoda föld, kicsoda táj! Potodóliában, széles Ukránában se uncsen párja... És mely boldog nép az, amelynek ilyen áldott haza adatott örök birtokul.

Ekkor pedig ismét lóru szállt a zömök várisápn és a herceg elé járulván, őregpecéses per-

SZERVEZETBEN AZ ERŐ! Munkás

JÓL FIZETETT MUNKÁT RELIEF HELYETT — OT NAPOS MUNKAHETET, HET ORÁS MUNKANAPOT A KIHASZNALÁS BUNTESÉT — MUNKÁS-KEPVISELŐKET OTTAWÁBÁI

A HÁZTARTÁSI alkalmazottakat érdekelt is megvédené az a törvény, melyet British Columbia tartományi kormányja tervezett a victoriálai parlament elé a közeljövőben. Ideje volna, hogy az egész országban szabályozzák a háztartási alkalmazottak munkabéréit. Annál is inkább szükséges volna erre, mert hiszen egyes helyeken alig három dollárt fizetnek a házi munkásoknak.

ÖT DOLLÁROS "legalacsonyabb" napi munkabért fizet Ford autóbiztosítós 47 ezer munkásának. Egyelőre sajnos csupán az amerikai telepeken léptették életbe ezt a magas

Ujság

A MUNKANÉLKÖL BAL ESETI s DRÓGKORI BIZTOSÍTÁS ORSZAGOS KI-TOSJTÁSÁRA — A KÖZ ÖZEMEK SZÖVETKEZE-TÉKKE ALAKITÁSÁT — AZ USZORA KIIRTÁSÁTI

munkabért azonban van remény arra, hogy a kanadai Ford üzemek is követik a jó példát. Négy évvel ezelőtt 22 hónapon át fizetett 7 dollárt naponta Ford, abban a hiú reményben, hogy így megtudja akadályozni a vásárlóerő csökkenését.

KÉT FAVÁGÓ halálával végződött az a munkástragédia, amely Port Albérni british-columbiai fátelen' lejártszodott. A két munkás dinamittötényt helyezett el a Pacific vállalat területén: eddig még kiderítetlen okból idő előtt felrobbant a patron és mindkét embert súlyosan megsebesítette. Felépülésükhez kevés a remény.

Tallózás a nagyvilágban

FEHÉRELLENES MOZGALOM KAPOTT LÁBRA A NÉGÉREK KÖZÖTT — 12 KOMMUNISTÁT VÉGEZTEK KI A BULGÁROK — TOVÁBB ES-KET A SKÖT KOVÁCSMESTER

AFRIKA. Kenya Kijabe kerületében a Kikuyu benszültő törzs körében veszedelmes valóságos szekta alakult. A szekta tagjai "Watu Wa Muungu" az "Isten fiainak" nevezik magukat, akik a Nagy Szellem sugallatára a fehér ember kiűzésére igazitják fajrokonait. Afrika minden bajját a repülőgépeknek tulajdonítják, melyek segítségével a gonosz fehérek szörzást és sáskajárást hoztak Afrikára. A hatóságok az öserd-ben veszedelmes "benszültöt arzenál" fedeztek fel, ahol benne-szültöt kovácsok óriási mennyiségű nyilat és lándzsahegyet készíttettek, míg egy titkos barlang "méréggyárat" találtak, ahol növényekből gyorsanlő mérget főztek, amelybe a fegyvereket bemártották.

USZTRÁLIA. Az angiai Ayntonban lebontatja az a házat, amelyben Cook kapitány, Ausztrália felfedezője született. A köveket gondosan megszámozva

idézett elő, mert a demokráta párt, amely a kormányzópártok között a nagytőkét képviseli, elene van a csehkorona értékcsökkenésének.

A GÖRÖGORSZÁGI felhőszakadások komolyan veszélyeztetik az Athén városa felett kétezer évvel ezelőtt épült mesés fellegvár, az Akropolisz biztonságát. A rengeteg esővíz megláztotta az északi oldal szikláját, mire a város elhatározta, hogy a sziklarepedéseket cementtel kitöltik és a felgyült esővizet csatornákon levezetik, hogy a falakat megmentsék az összeomlás-tól.

EGY HOLLAND motoros tartályhajó, amely benzinszállítómánnyal Amszterdamból Stetin felé tartott a nylt tengeren levegőbe repült. Két közelben tartózkodó holland vitorlász nyomban a szerencsétlenség színlégyére sietett, de nem akadtak rá a hajó roncsaira. A hajó személyzetéből a szerencsétlenség színlégyén senkit sem találtak.

A JAPÁN-tengerben fekvő Ut-szurcsló szigetén napokig tartó hóvihár tombolt. A vihar következtében a sziget több száz főnyi lakosa meghalt. A mentőcsapatok a nagy hóban az áldozatok holttesteit sem tudják megtalálni.

RUMÁNIÁBAN tizenhété o-láh gazda indult el Marasus községből négy száron Brallába, hogy egy gyilkossági perben a törvényszék előtt tanuként meg jelenjenek. Az oláhok napokig nem érkeztek meg és a nyomukat sem találták. Miután utjuk a befagyott Dunán vezetett keresztül, attól tartanak, hogy a még beszakadt alattuk és mindnyáján a vízbe fulltak.

A SINGAPORE kikötőt nagy szabású hadikikötővé építik át, hogy az angol birodalom és a Csendes Óceán összekötő kapcsa minden meglepetés ellen szilárd biztosítékot jelentsen. Singapore stratégiai szempontból éppen olyan fontos hely, akár Gibraltar, vagy a Panama-csatorna. Anglia erről a vidékről szerbi teáját, jutját, cinkjét, gumiját, gyapuját, mangánércét, rezét, rizs-szükségletét, ezért olyan fontos a keleti angol birtokok védelme.

SKÖTORSZÁG egyik nevezetese embere, Hugh Mackie, a gretna grenai regényes híri kovácsműhely tulajdonosa 84 éves korában meghalt. Kovácsműhelyében évenként átlag 300 házasságot szoktak kötni. Az új tulajdonos kijelentette, hogy az üzletet a " régi szellemben" fogja vezetni, azaz gyakorolni fogja ezentuli is a régi íráskor értelemében szakmájával járó esketési jogot.

SPANYOLORSZÁG fővárosában, Madridban baloldali elemek egy palackokat dobáltak abba a terembe, ahol a hagyománytisztelők politikai gyűlést tartottak. A helyiség lángborult. Almeriában sztrájkolnak a diákok, Cludad Realban pedig a bánya-munkások, Cadizban egy ott hor-gonyzó ágyunaszád egy matróz víta folyamán ráölt az egyenlőre a sztrájk, aki súlyosan megsebesült. Madridban a posta-és távirat-szolgálatok nyitlan sztrájkkal fenyegetőznek arra az esetre, ha a miniszter nem teljesíti követeléseiket.

A TASMÁN szigetország fel vezető uton, az ausztráliai hadiflotta zászlóshajóján lázadás tört ki. A legénység megtagadta az engedelmességet, mert állítólag rossz volt az élelmezés s a szolgálat túlságosan nehéz. A fotta parancsnok, aki a "Cambera" fedélzetén volt, szigorú vizsgálatot rendelt el, mert hírszerint az ausztráliai haditengerészek között kommunisták bujtogatnak.

MAGYAR POTYAUTAS EGY AUSZTRÁLIAI GÖZGŐN

Az angiai Birkenhead rendőrsége egy Dobos György nevű 24 éves budapesti lakos regényes történetével foglalkozott. Dobos 1933 októberében Marokkóban megszökött a francia idegenlégióból. Ceutában a "Thistle-grath" gőzgőn rejtőzött el, a

MÁRCIUSI ÜZENET BARÁTAINKNAK

A magyar szabadság ünnepe-re illő, hogy lapunk barátait is-mét megjelöljük. Még pedig olyas valamivel, amiért százan és százan írtak be előfizetőink közül az elmúlt években. A munkanélkülség növekedésével ugyanis kevesebb honfitársunk tudta olyan pontosan beküldeni előfizetését, mint azelőtt, hirdetőink javarésze is kevesebbet költött. A váltságot így alaposan meg-érezte a "Kanadai Magyar Ujság", is, minek következtében kénytelen volt beszüntetni a költségés napírtá-kindást.

Örömmel jelentjük be azonban, hogy lapunk munkásainak önzetlen kötelességtudása folytán ezt a kérdést is sikerült megoldanunk. Márciusat viszont egy-remásra kapjuk a leveleket, melyek szerint nem csupán a lapra esedékes hátralékot egyetlenik ki mind nagyobb számban kereső honfitársaink, hanem a napírtá-kindását is sürgetik. Lesz tehát

K É P E S N A G Y N A P T Á R még az ősszel. Terjedelme kiál-tatása, gazdagabb tartalma, mint az eddigiek. Nem csupán minőségben áll majd versenyen felül a "Kanadai Magyar Ujság" Ké-pes Nagy Napírtá, hanem árban is:

I N G Y E N fogja megkapni lapunk mind-azon olvasója, akiknek előfizetése jelőlére rendezve van. A fel-tételeket még a nyár folyamán közhírré tesszük. Mindazok vi-szont, akik nem óhajtanak any-nyira előre fizetni, 25 cent eslo-magolású és szállítási költség el-lenében kaphatják majd meg a napírtá-t.

Nem csupán lapunk magános báratára gondolunk azonban a magyar szabadság ünnepe alkal-mából, hanem a magyar összefogás, magyar hit, magyar kul-túra ápolására és terjesztőre: az egyházakra és egyetemre, mint amelyek intézményesen foglakoznak a kívándorolt magyarság azon problémáinak megoldásá-val, amire az egyes ember csak kis mértékben képes. Az EGYHÁZAK ÉS EGYLETEK részére ezentuli is fenntartjuk egy évtizeden át érvényben levő kedvezményünket: díjmentesen helyezhetik el ezután is közér-dekü cikkeit, közönlivalókat a "mi lapunk hasábján — u-gyancsak ingyen közzétesszük bizonyos időközönként címeltek is. Felkerünk tehát minden egy-házközösséget és magyar szellem-ben működő együletet, melyek el-mük bizonyos időközökben való közlését kívánatosnak tartják, sürgösen tudassák ezt lapunk szerkesztőségével. A "Kanadai Magyar Ujság" teljesen díjtal-nul támogatja ily módon is a kanadai magyar vallásos és társas-dalmi szervezeteit, mert meg van arról győződve, hogy azok felelős vezetők és lelkes tagjai mindenkor felkarolják honfitársaink ügyét.

mely Ausztráliába indult. A nyílt tengeren találták meg a potyautast az egyik mentőcsónakban. Dobos a hajó tisztjel elől egy ár-bób tetejére mászott fel és csak nagynehezen sikerült lecsalogatni. Ausztráliából a hatóságok kitoloncoltatták, mire egy másik hajóra loptozva Birkenhead-be vetődött. A rendőrség egy hivő fogháza lélte. A büntetés kitöltése után visszatoloncolják Magyarországra.

GYAPOTOT TERMEL KECSKEMÉT

Kecskemét város határában a mult év folyamán 30 holdon gypottermelési kísérletet végeztek. Az eredmény nagyon jó volt és így elhatározták, hogy az idén tavasszal nagyobb területen fognak gypatot termelni. Szakértők állítása szerint Magyarországon 100 ezer holdnyi terület alkalmas gypottermelésre.

ASSZONYI ÉSZJÁRÁS

Ezt a divatszót vegye meg, asszonyom. — Ezt? Hiszen Byet nem visel senki! — Akkor talán ezt. — Ezt? Hiszen Ilyet visel már mindenki.